

LÄKD51, Klinisk förberedelse, 15 högskolepoäng

Clinical Preparatory Course, 15 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Programnämnden för läkarutbildning 2019-09-18 (STYR 2019/1481) och senast reviderad 2025-02-12. Den reviderade kursplanen träder i kraft 2025-02-12 och gäller från och med höstterminen 2025.

Allmänna uppgifter

Kursen är obligatorisk i Läkarprogrammet och ingår i termin 5.

Undervisningsspråk: Svenska

Litteratur och undervisning på engelska kan förekomma.

Huvudområde Fördjupning

Medicin G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som
förkunskapskrav

Kursens mål

Kunskap och förståelse

Student ska efter godkänd kurs kunna:

- beskriva grundläggande principer och arbetsredskap för god patientsäkerhet,
- beskriva svensk sjukvårdsorganisation, prioriteringar och ekonomi,
- redogöra för grundläggande bakteriologi, virologi, parasitologi och mykologi inkluderande taxonomisk uppdelning utifrån ett medicinskt perspektiv,
- beskriva normalfloras betydelse för hälsa och sjukdom,
- redogöra för sjukdomsbild och förklara bakomliggande patofysiologiska mekanismer vid infektionssjukdom,
- förklara hur specifika bakterier, virus, parasiter och svampar ger upphov till sjukdom, hur de kan undgå immunförsvaret samt utveckla resistens mot antimikrobiella medel,

- förklara principerna för mikrobiologisk diagnostik såsom mikroskopi, odling, molekylärbioologiska och immunologiska tekniker,
- förklara hur immunitet uppkommer och hur immunförsvaret motverkar infektioner,
- förklara principerna för olika typer av vaccinationer,
- förklara verkningsmekanismer för antimikrobiella läkemedel samt principer för deras farmakokinetik och farmakodynamik,
- beskriva uppkomst och konsekvenser av resistens mot antimikrobiella läkemedel ur ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv,
- förklara farmakodynamiska och farmakokinetiska principer,
- förklara hur förhållanden i samhället påverkar hälsan för individer och olika grupper ur ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv,
- redogöra för hälsoutmaningarna ur ett globalt perspektiv, samt dess koppling till de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030,
- redogöra för vanliga typer av bild- och funktionsundersökningar samt tillämpningen av dessa i klinisk diagnostik,
- redogöra för grundläggande principer avseende strålningsfysik och strålsäkerhet i samband med diagnostik samt
- redogöra för grundläggande patogenes, diagnostik och principer för behandling av smärta.

Färdighet och förmåga

Student ska efter godkänd kurs kunna:

- genomföra och dokumentera ett patient-läkarsamtal inkluderande patientens, läkarens samt den gemensamma delen och under samtalet etablera och upprätthålla konstruktiv kontakt,
- anpassa patientbemötandet med hänsyn till patientens individuella förutsättningar inkluderande personlighetsdrag samt psykisk eller somatisk sjukdom,
- värdera anamnes och undersökningsfynd samt föreslå diagnos, relevant utredning och behandling av patienter med infektioner,
- genomföra och dokumentera en kroppsundersökning i god kontakt med patienten och med respekt för patientens integritet samt vid undersökningen kunna identifiera betydande patologiska fynd avseende luftvägar, cirkulation och buk,
- dokumentera information i journal med beaktande av gällande regler,
- författa remisser för bild- och funktionsundersökningar, med relevant frågeställning och information för respektive undersökning,
- genomföra informationssökning om läkemedel,
- genomföra och dokumentera ett grundläggande psykiskt status,
- inhämta och dokumentera en grundläggande smärtanamnes,
- tillämpa gällande regelverk för sjukvårdsarbetet samt metoder för god patientsäkerhet, inkluderande SBAR-konceptet,
- förklara hur basala hygienrutiner och klädregler kan förhindrar smittöverföring,

- tolka mikrobiologiska resultat och utlåtanden, ange och motivera val av antimikrobiell behandling på principiell nivå, föreslå preventiva åtgärder och förstå smittskyddslagens tillämpning,
- identifiera möjliga sjukdomsorsaker utifrån laboratorieresultat och kliniska fynd,
- föreslå hur olika mikrobiella sjukdomstillstånd kan utredas med klinisk och laboratorieundersökningar,
- kommunicera resultaten från undersökningar och slutsatser med korrekt terminologi till kollegor och patienter med ett språk avpassat för målgruppen,
- hantera enklare mikrobiologiska patientprover på laboratoriet och bedöma svaret,
- under vägledande handledning formulera en specifik vetenskaplig frågeställning med utgångspunkt i det aktuella kunskapsläget,
- under vägledande handledning författa en projektplan med lämplig studiedesign för fördjupningsarbetet med utgångspunkt i det övergripande syftet och frågeställningen samt
- i patientkonsultationen samtala kring och motivera betydelsen av levnadsvanor i syfte att förebygga uppkomsten av sjukdomar och förbättra prognosen hos patienter med etablerad sjukdom.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Student ska efter godkänd kurs kunna:

- analysera etiska problem med relevans för infektionssjukdomar,
- identifiera och analysera faktorer av betydelse för behandling och utfall vid infektionssjukdomar inom hälso- och sjukvården utifrån ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv,
- uppträda respektfullt mot patienter, andra studenter, lärare och personal samt ta aktivt ansvar för och reflektera över sitt lärande och sin professionella utveckling samt göra en plan för sin kunskapsutveckling samt
- värdera berättigande av bild- och funktionsundersökningar innefattande joniserande strålning.

Kursens innehåll

Kursen tar sin utgångspunkt i tidigare kurser på läkarprogrammet, avseende kunskaper, färdigheter, värderingsförmåga samt vetenskapligt och professionellt förhållningssätt. Kursen utgör en introduktion inför de kliniska terminerna. Under kursen tränas en fördjupning i samtalsmetodik, kroppsundersökning och dokumentation. Användning av begreppet SBAR (situation, bakgrund, aktuellt tillstånd och rekommendationer) introduceras. Kursen omfattar professionellt förhållningssätt och empatiskt bemötande av kollegor både på laboratoriet och i andra verksamheter.

Kursen innehåller grundläggande mikrobiologi som kopplas till patogenes och immunitet och dess tillämpning inom klinisk mikrobiologi. Kursen utgår från det aktuella forskningsläget med fokus på mikrobiologisk diagnostik som del i bedömning och behandling av infektionssjukdomar. Kursen integrerar den kliniska mikrobiologins roll både utifrån perspektivet av det dagliga kliniska patientarbetet och i ett större globalt hälsoperspektiv. Ur dessa bägge perspektiv läggs stor vikt vid förståelse av den globala epidemin av resistens mot antimikrobiella läkemedel. I kursen betonas vikten

av att ha ett vetenskapligt förhållningssätt avseende klinisk mikrobiologi. Processerna kring att utveckla och utvärdera nya metoder som kan komma att ingå inom mikrobiologisk rutindiagnostik ingår. Tidsaspekter och etiska frågeställningar vid laboratediagnostik kommer att belysas. Vetenskapligt förhållningssätt och kritisk granskning av litteratur är integrerat i kursen.

Kursen ger även en översikt av aktuella koncept inom global hälsa, med särskild tonvikt på globala ojämlikheter gällande hälsa och hälsans bestämningsfaktorer, hälsosystemens roll, hälsopolitik, mänskliga rättigheter, och hälsorelaterade aspekter av globalisering. Kursen kommer även att introducera ramverket för hållbar utveckling (Agenda 2030).

Grundläggande smärtanamnes med fokus på patogenes och principer för behandling av smärta samt grundläggande psykiskt status introduceras. Vanliga bild- och funktionsundersökningar demonstreras och studenterna får träna att författa adekvata remisser till sådana undersökningar. Kursen innefattar begrepp, principer och tillämpning av arbetsredskap för patientsäkerhet. Med utgångspunkt från tidigare terminer ges undervisning om farmakologiska aspekter av betydelse för klinisk läkemedelshantering inom och mellan olika populationer.

Kompetenserna avseende att läsa, förstå, sammanfatta, presentera och diskutera vetenskapliga artiklar samt söka vetenskaplig litteratur vidareutvecklas.

Kursens genomförande

Kursens bärande princip är ett studentcentrerat lärande där studenten tar ansvar för sin kunskapsutveckling. För att stödja studentens lärande belyses kursens centrala kunskapsinnehåll genom definierade förberedelser, övningar i grupp och fallbaserade tillämpningsövningar. Dess moment bidrar till studentens utveckling av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt. De centrala momenten kompletteras med andra lärandemoment så som föreläsningar, gruppövningar, seminarier, aktiviteter via lärplattform och laborationer/praktiska övningar. Det förekommer också inslag av VIL (verksamhetsintegrerat lärande) inom hälso- och sjukvårdsinrättningar i Södra sjukvårdsregionen.

Under kursen skriver studenterna en projektplan inför vetenskapligt fördjupningsarbete på andra halvan av Termin 5.

Gruppövningar, VIL och andra i kursportföljen specificerade gruppaktiviteter är obligatoriska. Det är också obligatoriskt att genomföra ett formativt programövergripande kunskapsprov efter bästa förmåga och utan hjälpmedel. Obligatoriskt moment kan efter examinatorns särskilda beslut komma att ersättas med skriftlig ersättningsuppgift. Examinator avgör om studenten uppnått berörda mål för obligatoriskt moment vilka dokumenteras i kursportföljen.

Några av kursens lärandemoment genomförs i hälso- och sjukvårdens verksamheter. En förutsättning för att en student ska kunna delta i sådana moment är att verksamheterna inte ser formella hinder att ta emot studenten. En hälso- och sjukvårdsverksamhet kan avböja att ge student tillträde till vårdinrättning om man bedömer att patientsäkerheten eller förtroendet för sjukvården riskerar att äventyras eller om annat likartat hinder föreligger. Ett avböjande kan exempelvis grundas på att studenten dömts för vissa typer av brott eller uppvisat sådant beteende som hotar patientsäkerheten eller förtroendet för sjukvården. Detta avböjande medför att studenten inte kan delta i de lärandemoment som ges inom verksamheten.

Kursens examination

Ett kontinuerligt och aktivt deltagande i de obligatoriska momenten är en central del i kursens examination.

Kursens kunskapsinnehåll examineras med teoretiskt kunskapsprov (5 hp). Provet är av flervalstyp, där studenten ska välja det bästa svaret. Underkänt prov ska göras om i sin helhet i samma provformat.

Praktiska färdigheter examineras med OSCE (3,5 hp). Provet bedöms i sin helhet som godkänt eller underkänt med i förväg fastställda kriterier. Underkänt prov ska göras om i sin helhet.

I kursportföljen (5 hp) dokumenteras genomförda obligatoriska moment, inlämningsuppgifter, godkända praktiska moment inklusive godkänt deltagande i VIL. I kursportföljen dokumenteras även värderingsförmåga samt vetenskapligt och professionellt förhållningssätt. Dokumentationen avser både muntliga och skriftliga moment. För godkänd kursportfölj krävs också att ett formativt programövergripande kunskapsprov har genomförts efter bästa förmåga och utan hjälpmedel. Detta obligatoriska moment/prov finns på samtliga terminer 2-9 inom programmet och ska göras en gång per termin. Ett genomfört prov kan användas för att få godkänt betyg på kursportföljen på endast en kurs. Kursportföljen betygsätts i sin helhet med godkänt eller underkänt i slutet av kursen. Därutöver bedöms kursportföljen i sin helhet vid specificerade tillfällen.

Godkänt betyg på provmomentet kursportfölj förutsätter att studenten deltar i kursmoment som ges inom hälso- och sjukvårdens verksamheter. Om sjukvårdens verksamheter avböjer att ta emot en student enligt ovan (text under "Kursens genomförande") kan studenten därför inte bli godkänd på provmomentet.

Projektplanen inför det vetenskapliga fördjupningsarbetet på andra halvan av Termin 5 utgör 1,5 hp.

Beslut om godkänt/underkänt fattas av examinator.

Första gången en student kan delta i en examination är vid första ordinarie tillfälle efter registrering på kursen.

Antal examinationstillfällen för praktiskt prov (OSCE)

Antalet examinationstillfällen för OSCE är begränsat till fem.

Prov/moment

- 2301 Teoretiskt kunskapsprov, 5,0 hp
- 2302 Praktiskt prov, 3,5 hp
- 2303 Kursportfölj, 5,0 hp
- 2304 Projektplan, 1,5 hp

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd

Förkunskapskrav

Godkänd kurs LÄKC15 *Molekyl till vävnad*, alternativt LÄKC11 *Kunskap och lärande* och LÄKC14 *Molekyl till vävnad*, på Termin 1,

Godkänd kurs LÄKC22 *Rörelse och nervsystemet*, alternativt LÄKC21 *Rörelse och neurovetenskap*, på Termin 2,

Godkänd kurs LÄKC32 *Homeostas* på Termin 3.

Godkänt betyg på momentet PBL – basalt professionellt förhållningssätt på kursen *Patogenes* på Termin 4.